

Nr 449.

Av herr **Håstad** och fru **Ewerlöf**, om höjning av vissa anslag till civilförsvaret.

Riksdagen har under de senaste åren beviljat icke obetydliga belopp för upprustning av civilförsvaret. De beviljade medlen ha i huvudsak avsett materielanskaffning och skyddsrummsbygge. Däremot har personalorganisationen i stort sett icke förstärkts. Denna organisation utformades med sikte på ett fredsläge. Nu står denna organisation inför oerhört mycket större arbetsuppgifter och påfrestningar än dem, för vilka den vid sin tillkomst avsetts.

I fråga om den centrala instansen har detta blivit uppmärksammat av inrikesministern, som i statsverkspropositionen anmält att personal- och arbetsförhållanden vid civilförsvarsstyrelsen skola undersökas av statens organisationsnämnd. Denna undersökning kan ej påbörjas förrän augusti—september 1952 och torde kräva en tid av minst ett år. Förslag i ämnet kan således tidigast föreläggas 1954 års riksdag. Detta innebär att under den tid, då det utrikespolitiska läget bedömes bli som mest kritiskt, den centrala civilförsvarsinstansen skall arbeta under otillfredsställande förhållanden.

De uppgifter, som hänga samman med den ökade materielanskaffningen, kunna i ett övergångsskede lösas med personal, som anställs på sakanslag. Motsvarande möjlighet finnes icke i fråga om planläggnings- och upplysningsarbete samt de arbetsuppgifter, som äro förenade med skyddsrummsbyggandet och vidtagandet av andra tekniska anordningar. Som exempel på rådande förhållanden må följande anföras. Den nuvarande personalen uppgår på avlöningsanslaget till cirka 90 personer. Häri ingå kontors- och vaktpersonal samt administrativ och kameral personal. För direkta planläggningsuppgifter kunna endast 5—8 befattningshavare tagas i anspråk. Som en följd härav släpar planläggningen efter. Där civilförsvarets planläggning har betydelse för den militära planläggningen, inträda eftersläpningar även på det militära området, eller också lösas de militära planläggningsuppgifterna utan hänsyn till civilförsvarets intressen. Nyssnämnda 5—8 befattningshavare måste även syssla med färdigställande av upplysningsmaterial till allmänheten. Det säger sig självt, att dylikt material kan framställas endast i ringa omfattning. För att följa utvecklingen på upplysningsområdet i främmande länder och för att förmedla upplysning till svensk allmänhet disponerar styrelsen vidare endast en pressombudsman, som med tillgängliga medel blott kan avlönas för ett deltidsarbete om tre timmar om dagen. Till jämförelse må nämnas pressdetaljerna vid krigsmaktens olika försvarsgrenar med heltidsanställd personal. Slutligen må konstateras, att de arbetsuppgifter av teknisk natur, som äro en följd av statsmakternas beslut om skyddsrummsbygge

och anskaffande av tekniska hjälpmedel till civilförsvaret, icke kunna ens tillnärmelsevis fullgöras av den nuvarande personalen på tekniska byrån. Personalorganisationen där fastställdes år 1948, då man icke räknade med de nu dominerande arbetsuppgifterna.

Det är alltså oundgängligen nödvändigt att civilförvarsstyrelsens avlöningsanslag uppräknas. För att undvika inrättandet av reglerade tjänster torde sakkunniganslaget böra höjas i avbidan på organisationsundersökningens resultat.

Liksom beträffande den centrala instansen föreligga personalsvårigheter för botteninstansen. Det är allmänt omvittnat, att personalorganisationen där är otillräcklig för sina arbetsuppgifter. Civilförvarsstyrelsen har vid skilda tillfällen hemställt, att en utredning måtte komma till stånd rörande botteninstansens personal- och arbetsförhållanden. I avbidan härpå torde det vara nödvändigt att öka anslagsposten Arvoden till tillfällig personal.

Utöver vad i statsverkspropositionen föreslagits böra därför på sätt ovan sagts avlöningsanslagen för civilförvarsstyrelsen och civilförvarsområdenas administration ökas med respektive 200 000 kronor och 300 000 kronor.

För att undgå en ökning av de totala utgifterna för civilförsvaret genom dessa anslagshöjningar synas de härför erforderliga medlen kunna disponeras genom en ändrad avvägning av anslagen. Sålunda torde anslagen Civilförsvaret: Engångsanskaffning av materiel och Civilförsvaret: Inköp av brandmateriel kunna minskas med 200 000 kronor respektive 300 000 kronor. Dessa anslag äro visserligen i och för sig knappt tilltagna, men en förstärkning av civilförvarsorganisationens personella resurser är en så trängande uppgift, att mindre beskrningar av ifrågavarande materielanslag bli av underordnad betydelse i jämförelse med de avgörande förbättringar i hela civilförsvarets effektivitet, som kunna uppnås genom höjda avlöningsanslag.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte bevilja för budgetåret 1952/53 till Civilförsvaret: Engångsanskaffning av materiel, ett anslag av 17 725 000 kronor, och till Civilförsvaret: Inköp av brandmateriel, ett anslag av 1 700 000 kronor samt, utöver vad av Kungl. Maj:t föreslagits, till Civilförvarsstyrelsen: Avlöningar, ett anslag av 200 000 kronor och till Civilförvarsområdenas administration: Avlöningar, ett anslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1952.

Elis Håstad.

Elsa Ewerlöf.
